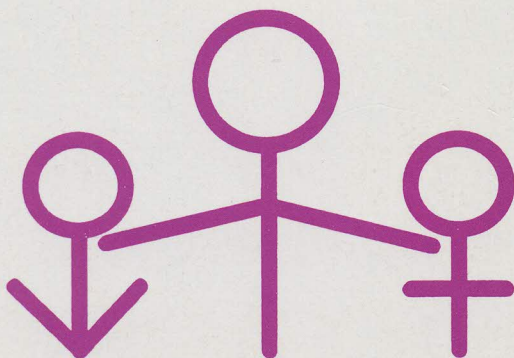

INSTITUT ZA SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVANJA
FILOZOFSKOG FAKULTETA U BEOGRADU

Marina Blagojević

RODITELJSTVO I FERTILITET • SRBIJA DEVEDESETIH •

Beograd 1997.

SADRŽAJ:

PREDGOVOR	9
1. U V O D	11
2. KONTEKSTUALIZACIJA PROBLEMA	16
2.1. RODITELJSTVO U POPULACIONOM KONTEKSTU	16
2.1.1. DEMOGRAFSKI KONTRASTI U SRBIJI DANAS	16
Okruzi sa negativnim prirodnim priraštajem u Republici Srbiji 1994.	17
2.1.2. NEKI PROBLEMI POPULACIONE POLITIKE U SRBIJI DANAS	26
2.2. RODITELJSTVO U DRUŠTVENOM KONTEKSTU	28
2.2.1. DRUŠTVO SRBIJE 90-ih:	
PERSPEKTIVA SVAKIDAŠNJEG ŽIVOTA	28
2.2.2. PORODICA U SRBIJI 90-ih	32
2.2.3. ŽENE U SRBIJI 90-ih	33
2.2.3.1. STATISTIČKA SLIKA	33
2.2.3.2. ŽENSKA SVAKIDAŠNJICA:	
REZULTATI ISTRAŽIVANJA	39
2.2.4. RODITELJSTVO PRE „TRANZICIJE“	43
3. TEORIJSKI PRISTUP PROBLEMU	49
3.1. FERTILITET I/ILI RODITELJSTVO:	
DEMOGRAFSKA I/ILI SOCIOLOŠKA PERSPEKTIVA	49
3.2. OD GLOBALNOG KA INDIVIDUALNOM: SVAKIDAŠNJI ŽIVOT	57
3.3. OD UNIVERZALNOG KA LOKALNOM: KONTEKSTUALIZACIJA	
DEMOGRAFSKE TRANZICIJE	67
3.4. OD PROGRESA KA REGRESU: „TRANZICIJA“	73
3.5. OD „SLEPIA ZA ROD“ DO RODNE PERSPEKTIVE:	
ŽRTVENI MIKRO MATRIJARHAT	78
3.6. REHABILITACIJA RODITELJSTVA?	86
4. PREDMET I CILJEVI ISTRAŽIVANJA	90
4.1. RAZRADA PREDMETA ISTRAŽIVANJA	90
4.2. HIPOTETIČKI OKVIR	91
4.3. CILJEVI ISTRAŽIVANJA	92
5. METODOLOŠKI PRISTUP	93
5.1. O ANKETI	93
5.2. OCENA KVALITETA GRADE	96

6. OPIS UZORKA	97
6.1. REPRODUKTIVNE ISTORIJE	97
6.2. DEMOGRAFSKE I DRUŠTVENE KARAKTERISTIKE	98
6.3. USLOVI ŽIVOTA	100
7. STAVOVI O RODITELJSTVU I VREDNOSNA ORIJENTACIJA	103
7.1. MOTIVACIJA ZA RODITELJSTVO	103
7.2. NORME O BROJU DECE	106
7.3. STAVOVI O RODITELJSTVU	111
7.4. VREDNOSNE ORIJENTACIJE	114
7.5. STAVOVI O BUDUĆNOSTI	115
8. PRAKSA RODITELJSTVA	118
8.1. MATERIJALNI USLOVI ŽIVOTA	118
8.2. ODLUČIVANJE O RAĐANJU	119
8.3. ČUVANJE DECE, PREDŠKOLSKO I ŠKOLSKO USTANOVE	120
8.4. RAD U RODITELJSTVU	121
8.5. ODGOVORNOST U RODITELJSTVU	123
8.6. PROBLEMI I ZADOVOLJSTVO	124
9. RODITELJSTVO I PARTNERSTVO	127
9.1. KVALITET PARTNERSKOG ODNOSA	127
9.2. KONFLIKTNOST I SPREMNOST NA RAZVOD	129
9.3. ODNOS PARTNERSTVA I RODITELJSTVA	131
10. RODITELJSTVO I RAD	133
10.1. IZVANPORODIČNI RAD	133
10.2. UNUTARPORODIČNI RAD	135
11. KONFLIKT ULOGA I STRATEGIJE REŠAVANJA	138
11.1. ODNOS POSLA I PORODICE	138
11.2. USKLAĐIVANJE ULOGA	139
11.3. PODRŠKA	139
11.4. OSEĆANJE KRIVICE	140
11.5. ODMOR, UMOR I ZDRAVLJE	141
11.6. ZADOVOLJSTVO	142
12. SPREMNOST NA RAĐANJE I POPULACIONA POLITIKA	144
12.1. USLOVI ZA RAĐANJE JOŠ JEDNOG DETETA	144
12.2. POREĐENJE ŽENA KOJE ŽELE JOŠ DA RAĐAJU I ŽENA KOJE NE ŽELE VIŠE DA RAĐAJU	145

12.3. DOMET POPULACIONE POLITIKE	152
12.4. NEKI STAVOVI O KONKRETNIM MERAMA POPULACIONE POLITIKE	156
13. ZAKLJUČAK	159
14. SUMMARY	163
PARENTHOOD IN SERBIA IN THE 90-ties	163
15. PRILOZI	171
15.1. Slobodan Cvejić: PLAN UZORKA	171
15.1.1. OPŠTI USLOVI ISTRAŽIVANJA I PLAN UZORKA	171
15.1.2. NAČIN IZBORA JEDINICA	175
15.1.3. REALIZACIJA PLANA UZORKA	177
LITERATURA:	179
15.2. UPITNIK	181
15.3. INDEKSI	206
15.4. LITERATURA I REFERENCE	209